

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Mindszent, Vasút-utca.

Ide intézendők a lap szellemi részét illető mindenemű közlemények, hirdetési és előfizetési díjak.

Egyes szám ára 20 fillér.

ALFÖLDI HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

1 évre --- --- K 8
 1/2 évre --- --- K 4
 1/4 évre --- --- K 2

Hirdetések jutányos áron számíttatnak.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelenik minden héten egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Diamant Manó.**

Forradalom felülről.

Nincs loyálisabb — királyhűbb nemzet a magyarnál!

Ezeréves alkotmányunk alapjai minden részletében össze vannak nőve és forrva a monarchikus eszmékkel. Az Árpádházi királyok után következett vegyes házbeli királyok után — kis megszakítással — a Habsburg család lépett a magyar nemzet *szabad akaratából*, a magyar trónra.

A magyar nemzet — a magyar nép szinte vallási áhitattal hódol annak a személynek, kinek az a nagy földi szerencse jutott osztályrészül, hogy az első magyar királynak, Szent Istvánnak koronája — érintse homlokát.

Hazaszeretet és királyhűség jellemvonását képezték és képezik ma is a magyarnak!

Szereti — akarja szeretni királyát, *de mindenek felett szereti hazáját.*

Képtelennek, hihetetlennek tartjuk, hogy e két érzelem valaha még egymással összeütközésbe jöhessen.

„A legelső magyar ember a király!” A költő ezen szavai már, mint a szentírás szavai, bevésődtek a lelkekbe. Csodálatos szép és felémelő gondolat az, hogy: „a legelső magyar ember a király!” Nyugodtan térhetünk aluvóra: *a béke napjaiban*, de a legelső magyar embernek, első hívó szózata után, szemünkben eltűnik az álom. Tettre, harcra, győzni vagy halni kész nemzet állott és áll ma is a trón és a haza védelmére.

Példákat, számtalanokat lehetne felhozni ezen állítások bizonyítására. A magyar történelemnek, csak néhány lapjairól nézzük Mária Terézia királyné pozsonyi esetét, midőn karján kisdud gyermekével hű magyarjai között a pozsonyi országgyűlésen megjelent. Egész Európa támadt ellene és egész Európa ellen a — már az azelőtt is tört mellőzésben részesült — magyarokhoz fordult segítségért a nagy királynő.

„Életünket és vérünket királyunkért!” volt a pozsonyi országgyűlés egyhangú válasza és — —

megmentették az örökös tartományokat.

Ugorjunk egy nagyot a történelem tábláján egész a „haza bölcsőség”, Deák Ferencig.

Az 1866-ik évi osztrák-porosz háború, köztudomás szerint Ausztria vereségével végződött.

Az agyonkinzott, elcsigázott magyar nemzet, mely két évtized kegyetlen önkényuralma után nem visszatörésre gondolt, de sőt, még — *fátyolt vetve a multakra* — még ebből a helyzetből sem akart előnyöket huzni, — ritka példáját mutatja az utókornak és a többi nemzetnek a magyar nemzet lovaságáról és nemességéről.

Mi a multakat borító fátyolt soha sem lebbentettük fel.

Hát miért tépik fel heggedni készülő sebeinket? Hiszen olyan fájó és mély sebet ütött a mult, hogy azt nem fátyolal, de pokróccal sem lehetne eltakarni.

Honnan, miből ered ez a rideg, merev visszautasítás minden téren, hol a nemzeti vágyak legkisebb páránya is érvényesülni akar?

Ó felségétől, a legelső magyar embertől, a királytól bizonyára nem!

Valamely *más*, ellenséges áramlat működik odafent Bécsben. Egy áramlat, melynek működése, igyekezete nem oda irányul, hogy a dinasztia és nemzet között a béke helyreálljon, hanem izgat *lent és lent*.

A magyar nemzet hiven régi természetévé vált királyhűségéhez, nyugodt és várja azt, hogy Ausztria megfogja cáfolni azt a régi közmondást, hogy: „*soha sem tanul*.” A multak példájából pedig azt a tanulságot merithette volna, hogy a többek között a nagyhatalmi állást csak egymást megértve, egyesült erővel lehetne fentartani.

Mi ez más, mint forradalom felülről? Nem kell *Kossuth* Ferenc, ki elment a legmesszebb menő engedékenységgig? Nem kell *Justh* és pártja, kik szintén elég olcsón akarnak egyezkedni, de nem kell *Andrássy* Gyula gróf, a hü 67-es sem, sőt még *Tisza* István gróf, az erős kezű sem.

Kell talán a semmi programmal nem bíró új designált miniszterelnök? Dehogy, még *Lukács* sem kell, pedig — — nekünk sem!

Hát az Istenért, mi kell?!

Az talán, hogy megharagudjunk és vessük el higgadtságunkat, hogy aztán legyen ok velünk alaposan összetűzni? Lehet, hogy ezt akarják, lehet, hogy mást. Egy bizonyos és pedig az, hogy a magyar nemzet nyugodtságán, királytisztelésén, minden olyan igyekezet hajótörést fog szenvedni, mely nyugodt és mérsékelt irányából eltéríteni igyekszik.

Ez az *erő önbizalma*, mely minden ármány fölött győzedelmeskedni fog. **D.**

A kisbirtokosok helyzete.

IV.

Ezer meg ezer más baja van még a már elmondottakon túl a kisgazdának, melyeket mind elősorolni egy hetilap hasábjain, az olvasók előtt unalmassá válhatik. Bizom azonban abban, hogy lehetségessé fog válni az a tervem, hogy e kérdést egész terjedelmében, bővebben, könyv alakjában terjeszthessem majdan a nagyközönség elé.

Csak röviden akarok tehát még itt e kérdéshez hozzászólni.

Alig hihető az az állításom, hogy a kisgazdák helyzete a *mezőgazdaság* terén is, évről-évre rosszabbodik. Pedig ez megfelel a teljes valóságnak.

Régebbi időkben még nem volt ily rossz helyzete a kisgazdának, mint ma, mikor mindenki tele kiabálja az országot a kisbirtokosok megmentését célzó számtalan terveivel, melyeknek azonban valódi célja korántsem oda irányul, hogy ezen osztályt valóban meg is mentse, hanem szűz területnek tartván ezen tért, a maguk politikai céljainak elérése érdekében reávetették magukat ezen osztály kihasználására.

A bajok kútforrásáig kell hatolni annak, ki ezen bajokat igazán orvosolni akarja. Hogy csak némi példával szolgálhassunk, kijelentjük azt, hogy a multban a kisgazda a saját és családjának munkaerejét, melyet kis földjének megmunkáltatása nem foglalt el, — értékesíthette, mert felesben dolgozott a nagyobb uradalmak és bérlőknel.

Vetett feleből búzát, árpát, zabot és tengerit. Kaszálhatott szénát feleből, ritka esetben csak harmadából. Elme-

helett napszámba ő és családja. Szóval nem volt arra kárhoztatva, hogy úgy a saját mint családjának munkereje parlagon heverjen és így — jövedelem hián — nyomorogjon és évről-évre mindinkább a gyarapodás helyett szegényedjen.

Ma már a jobbnál-jobb mezőgazdasági gépek igénybevételének lehetősége módot nyújt a nagybirtokosok és nagybérlőknek arra, hogy földjeiket a saját rezsiükbe művelhessék. Nincs szükségük arra, hogy azokat feléből adják művelés alá.

Külön kell még felemlitenünk azt a tényt, hogy a nagybérlők a legtöbb esetben a bérbeadó nagybirtokos által kényszerítettnek a belterjes gazdálkodásra, mert a haszonbérleti szerződés szerint a bérlemény területéből sem albérbe sem feles munkáltatás alá kiadni nem szabad.

Van még reá eset — nagy ritkán — hogy a kisgazda kap még valamely bérlőtől nagy titokban, harmad, vagy negyedéből egy kis kukorica földet. Kap ugyan így egy kis albérletet is, azonban egyikben sincs köszönet. Az uzsora kamat elenyésző csekélység ahhoz a robot szolgáltatáshoz képest, mit hasonló esetekben a kisgazdának és egész családjának helyettesíteni kell.

A haszonbéres kukorica földeket a nagybirtokosok ép úgy mint a nagybérlők a rendes haszonbérnek négy-szeres áráért adják bérbe. Nem ritka eset, hogy 1100—1200 négyszögöles holdjáért a kisbirtokos bérlő 35—40 forintot is kénytelen fizetni akkor, mikor a nagybérlők ugyanezen területért 6—7 forintot fizetnek a nagybirtokosnak.

No de ez még nem minden!

A kisbérlő köteles a földet őszkor leszántani először, tavasszal má-

sodszor és a nyáron át háromszor megkapálni, hogy az egy éves bérlet lejártával a bérbeadó tiszta földbe vehesse gabonáját. Az összes munkálatok bevégezése után az összes tengeri szárat kékébe kell kötniük és azt kupokba rakni. Ennyi munka után a haszonbérő kisgazda a szárnak esetleg csak felét, sok esetben semmit sem vihet el, mert a másik fele — vagy az egész — — kell a haszonbérbe adó marháinak.

A legjobb esetben sem nyer semmit sem a gazda az ilyen bérleten. Ha azonban még a reá fordított munkarót pénzürtékben akarja felszámítani, a veszteség bizonyos.

A földet ő munkálta, a nagy haszonbért ő fizette, a haszon azonban másé.

Ha kap a kisgazda bérletet, az csak ilyen.

Szintén nagyritkán jut a kisbirtokos ma már egy kis feles kukorica földhöz. Családjának munkabíró tagjait számításba véve fel fog 3—6 holdat. Azonban nemcsak hogy ezen területet köteles ősszel leszántani, hanem még ugyanannyit az uraságnak — — ingyen, robotba. Tavasszal ismét leszántja a felfogott területet, azt mindenképen megmunkálja, letöri, felét a saját költségén behordja és beraktározza az uraság göréjába, a szárat felkötöti és felét behordja az uraság szérüs kertjébe, megfizeti a csöszbért és csak ezek után láthat hozzá messze földre hazatakarítani még maradt kis résztermését.

Igy fest a feles kukorica föld mai napság.

Azonban még ez is jobb a semminél. Nagy ritkán jut még ilyen emberséges feltételek szerint is feles földhöz. Ha pedig nem kap, az még rossz-

szabb, mert ez esetben kénytelen úgy maga mint családja kis földcskéjén az év legnagyobb részét tétlenül tölteni, azon kinos tépelődéssel, mely a folyton és feltartóztatlanul közleledő tönknek gondjai okoznak.

A gazdasági ismétlőiskola hatása a közgazdaságra.

II.

Közli: Lovass Jenő áll. tanító.

Szöleink vagy tíz év óta parlagon hevernek és azért a lakosság pálinka ivóvá vált — a lakosság szellemi ereje ez által évről évre alább szál, tapasztaljuk ezt eléggé.

64 holdat tett ki valamikor szőlők területe, ha holdankint csak 15 hektoliter termést számítunk, akkor évi termés összege kitesz 960 hektoliter, ennek hektoliterjét csak 20 koronával számítva ki tesz 19,200 koronát. Nézzük az érem másik oldalát, ezen 64 hold terület buzavetés után ad holdankint átlagosan 7 mm; akkor 64 hold ad: 648 mm.; ennek métermázsáját számítva 16 koronával ki tesz 10168 koronát. Hogy szőlő helyett buza terem, vesztünk évente 8832 koronát. Már pedig ezért érdemes volna hajlongani.

Jajgatunk és kiabálunk, hogy munkát a népnek, szolgabírától a miniszterig hat a vezetők ékes szava s mikor a kormány közege az állammal kötött szerződés alapján 5 holdnyi területet kér a népnek érdekében, a gazdasági ismétlőiskola céljára, hol a lakosság gyermekeit helyesebb és nagyobb jövedelmet hajtó munkanemre öhajlja kioktatni szaktanítói által; ki-

TÁRCA

Az én első nyilvános politikai szereplésem.

Írta: Gimessy Lajos.

II

Hoszan tartó fűty, zakatolás és prüszkölés után a vonat megindult Monor felé.

A választó kerület székhelyének, Monor városának pályaudvarába berobogó vonatunk ablakán kitekintve hiába kémlelték szemeink az általunk remélt választók nagy sokaságát.

Két veres karszalaggal ellátott piros nyakkendő elvtárs fogadott bennünket ékes szavakkal és jelöltünket biztosították a kerület osztatlan bizalmáról.

Mélabús hangulatban sétáltunk be hatan a piac tér felé, hol valóban kellemes meglepetésben részesültünk. A piac téren nyüzsgött az asszonyok és gyermekek sokasága, kik között elég gyéren voltak képviselve jelvényekkel ellátott elvtársaink.

No de itt mégis nép van! Nép, melyet mi lelkesíteni és felszabadítani fogunk.

Az első szónok a kulacsos szabó elvtárs volt, aki a kisiparosokat akarta minden áron boldogítani és ezt — — meg is mondotta nekik.

A borbély hasonló szellemű beszéde után én állottam fel a podiumra. Lázasan remegő, elcsukló hangon — átérezve a történelmi pillanat fontosságát — kezdettem el maradandó becsű nagyszabásu politikai szónoklatomat.

Szidtam a kormányt, a 48-as pártot, élőt és holtat. Dicsőítettem a szociáldemokrata pártot, kik a népnek szabadságot, kenyeret és húst akarnak adni. Hízelegtem a népnek és hogy kissé felmelegitsem, szidtam az urakat, akik semmik, csak a szegény nép osztály a valami stb. Végeztem azzal az elkoptott frázissal, hogy «a nép szava — Isten szava.»

A szórványosan felhangzó éljen zaj csillapultával a mi doctor elvtársunk a jelölt úr, a mi harsogó éljenzéseinktől kísérvé állott fel szónokolni.

Összegezte az előtte szólók beszédeit — különösen felhívta a figyelmet az én igazságokkal telt remek beszédemre. Végül nem kevesebbet kért a választó közönségtől, mint hogy válasszák őt meg képviselőnek.

Elég sikernek tartottuk, hogy a

jelölt úr ezen szerény kérelmét senki sem tagadta meg.

Kerületünkben feküdt a dicső Pánd község. Talán még most is ott fekszik de — de nem bizonyos. Egy azonban bizonyos és pedig az, hogy én e község nevét soha elfelejteni nem fogom.

Két létrás kocsira felmászván indult el a lelkes tömeg velünk együtt a kies fekvésű Pánd felé. Az egy mértföldnyi utat 3 óra alatt szerencsésen megfutván, a község színe-javát már ott találtuk a templom tér körül. Alig birtunk az, egy felállított hordóból kombinált diszes tribünhöz jutni.

Megállapodás értelmében a borbély elvtárs támogatásunkal felmászott a hordóra és kijelentette, hogy a szükséges testi táplálékot magunk szedjük, de most, miután már a természet is hangosan követeli jogait, engedjék meg, hogy valamit együnk és addig legyenek türelemmel.

Zúgó helyeslés kísérte e szavakat.

Közvetlen a hátunk megett lóbálta a szél a korcsmát jelentő, forgácsból készült, bojtot. Azzal a jóleső tudattal léptünk be a korcsmába, hogy addig is, míg mi jóízűen falatozni fogunk, a néptömeg még inkább fel fog szaporodni.

Egy zsidó korcsmáros nem épen

ket az állam fizet ezért is és a terület jövedelme is a községet illeti, még akkor is kerülnek olyan jóakarói a népnek, kiknek ez nem kell, mert önző céljuknak ez nem felel meg, mert ez is világosságot gyujtana.

Ezen szomorú valóságtól eltekintve nézem Kecskemét, Kőrös és Cegléd közgazdaságának fejlődését. És vajon ezen városok lakossága, csak úgy az isteni adomány útján jött arra rá, hogy gazdálkodását több irányba fejlessze? Nem! Ezt a szakiskolák áldásos működésének köszönhetik. Talán egy év sem telhet el a két város felett anélkül, hogy terményeit helyben ki ne állítsa, illetve azokból kiállítás ne rendezzen. A gazdasági egyesület, a polgári hatóság és egyes polgárok díjakat tűznek ki — biztatásul a versenyző részére. Szakiskoláinak terményeit versenyen kívül kiállítatja, hogy a termelő tanuljon s tőle kedvet kapjon. (Nálunk mindenre van pénz, de ilyenre nincs!) Az egyszerű földműves büszkén valja be gyermekét kiállítónak, mert már az is dicsőség szerinte, hogy a kiállításra alkalmas növényt avagy gyümölcsöt produkált! itt közreműködött gyermeke.

Az apa, fia; a gazda szolgája által nemesített fa első gyümölcsét világért sem adná el, — ezt a fiának, — szolgának kell megenni, az ára is öket illeti. Nem-e a buzdításnak egy neme az, melyet követni valóban szép dolog lenne. Az egyszerű ember kicsiben jutalmaz és serkent; miként őtet serkentették. A kultúra emeléséhez ő is járul egy homok szemmel!

Az ilyen jutalmazás és szakoktatás tette azt lehetővé, hogy a kecskeméti gyermek a vadfának simaságába nem azért gyönyörködik, hogy azt botnak vagy ostornyélnak vágja le, hanem azért, hogy azt hol nemesítse

be. Itt már a példa, miként látjuk megszülte a maga eredményét. Ilyen példával kell nekünk is eljárunk, hogy népünket az egyoldalú, ősi gazdálkodási rendszertől tudtán, vagy talán helyesebben lesz, ha úgy fejezem ki magam, — akarata ellenére szorítanunk kell más gazdasági ágak művelésére is. Dehogyan ezt tehessük, szükséges, hogy ezt ne csak elméletileg iparkodjunk elhíttetni, mert a nép az ő sajátos észjárása mellett ebben vajmi keveset hisz, azoknál fogva szükséges egy olyan terület, ahonnan szőlőink újjáalakításának kiindulnia kell, mert kenyér kell az öreg kubikosnak is, ezt majd részben az újonnan létrehozott szőlőinkben meg is találja.

Minden munkakörnek meg van a maga titka és minden munkakörben szükségcs, hogy birjon az illető munkás bizonyos ügyességgel. Én nem képelek el egy szabót, vagy kovácsot anélkül, hogy oda ne gondolnám azt, hogy ennek vagy annak a mesterségnek megfelelő ügyességet, bizonyos mestertől, bizonyos idő alatt kellett elkajátítani, ha ez így van a szabónál, — így lesz ez a földművelés, kertészet, méhészet és szőlőtenyésztésnél is. Ezek műveléséhez is kell elméleti és gyakorlati ismeret, mert bizony anélkül nem igen sokat ér. Ezt tudva a kormányzat, igen helyesen intézkedett akkor, midőn a gazdasági ismétlőiskolákról szóló szervezési szabályzatát kiadta. Ezen szervezeti szabályzat alapján vajudik, sajnos, hogy még most is ezen kifejezést használhatom, a gazdasági ismétlőiskola felállítására. Reményem van azonban, hogy létesül. Létesülését szívem egész melegevel óhajtom, mert ha valahol erre égető szükség van, úgy van az nálunk. Nálunk, igénytelen nézetem szerint nem csupán a gazdasági ismeretek elsajátítását kell

ennek közölni, hanem nevelői hatással is kell bírnia. Érttem ezt úgy, hogy itt kell a jövő nemzedéket a munka szeretetére és a van megbecsülésére kioktatni különösen nálunk a női nemnél igen nagy szükség van erre. Ha szabad ösztönének lenni s kimondanom azt, hogy életembe annyi küszöbnyergelő asszonyt és lányt nem láttam, mint nálunk, — hozzá tehetem még azt is, hogy annyi rongyos gyerek sehol sem jár az iskolába, mint nálunk. Asszonyainak több jártassága van a csipke horgolásba, mint foltozásba, szerintem pedig jobb lenne, ha a csipke munkát nem tudná, csak becsülétesen fotózni tudna. Ezért nem helyeseltem azt, hogy általánosságban — nem tekintve egyes vidék megélhetési viszonyait s munkakörét — tanítassék a gazdasági ismétlőiskola iskolába olyan kézimunkára, mely fényűzést van hivatva terjeszteni. Nemzetünk egyik fő bűne mindig az volt, hogy ur, iparos és paraszt kedvelte a fényt és pompát; erre talán a múlt alkalmasabb volt, de a jelen bizony elég sivár, hogy ezt kultiváljuk.

A nagyon csipkés alsószoknyájú és párnabetétes ággyal bíró falusi paraszt leány — kinek kezei orsó helyett horgoláshoz van szoktatva, nem lesz jó kápis — meg restelni fogja a paraszti munkát. Az ilyen paraszt leány hamar hátat fordít a mezei munkának, könnyebb munkakör után néz — miből megélni nem tud vagy már nem is akar. A finálé rendezés az, hogy erkölcstelen lesz.

Az urhatnamság a dologtól való elszokás eredményezi legtöbbször az erkölcstelen életet. Ez ellen küzdünk teljes erővel és ezt csak is úgy érhetjük el, ha a köznépet vissza tereljük a hobortos divattól. Vissza kell népünknek adni régi magyar viseletét, — hogy ne tekintse a bőgatyát és inget farsang háromnapi maskara öltözetnek. Fel kell világo-

barátságosan, de sőt elég mogorván fogadott bennünket. Kértük, hogy adjon valami ételfélét enni és bort inni.

»Nincs semmi enni való« volt a lesújtó válasz.

Tanakodásra nem volt idő, de nem is használt volna semmit. Ittünk egy kis rossz, de azért elég kellemetlen illatú pálinkát és ettünk hozzá egy-egy kis darab fekete penészes kenyeret és aztán ki a... néphez.

Az eső esni kezdett és ugyancsak mosdatott bennünket, míg hideg északi szél ugyancsak átjárt hiányos öltözkünkön. De azért nekem melegem volt a lelkesedés tüzetől, mely az »éljenek« hallatára bennem ismét kigyuladt. — A megállapodás szerint és a monori sikerem után első szónokul itt én voltam kijelölve. — Könnyedén kasztam fel a hordóra és a mindjobban hulló eső dacára is levett kalappal üdvözöltem a szent népet, midőn váratlanul mint az égből lecsapó villám, az Isten tudja honnan és merről jöttek, két csendőr feltűzött szuronnal közvetlen közelünkben állott elénk.

Az egyik, az őrsvezető elég ügyesen ugrott fel mellém a hordóra. — Én majd lebuktam róla. Az őrsvezető a

népfelé fordulva harsány, messze hallható hangon és elég szónoki pathosszal a következő rövid, de azért nem kevésbé velős beszédet mondotta el:

»In a felsebi hátulságnak utasítva zis, feloszlom a jülest« aztán félénk fordulva minden lámpaláz nélkül, elég érthetően folytatta, »zurakok pegyik, menjetek haza«.

»Éljen a népszabadság! ordítottam bele a bömbölő viharba, mely mindinkább fokozódott. Bömböltek a dohánykertészek férfi csapata. Sívítottak az asszonyok, a gyerekek pedig támadó szándékkal kavicsokat kezdtek zsebeikbe rakni.

Az én szónok társam az oláh őrsvezetőt, bizon valami újabkori Dugonics Titusz mellőlem magával rántotta a mélybe a — — hordó mellé.

Megérkezett azonban a segédcsapat három, a félelemtől remegő finánc szeméjében. A tisztelt kukás elvtársak egy pillanatra meghökkenve a fináncoktól, akik előttük a legfelsőbb hatalmat képezik, az őrsvezető ur megmenekült a komolyabb következményektől.

Az állam hatalom öt emberből álló fegyveres csapata előre szegzett szuronnal nyomult előre. Felhangzott a

»lövésre kész« parancs is.

A gyáva visszavonulás, vagy a dicső hősi halál között lehetett választanom. Nem is haboztam, hanem belekezdtem a beszédembe. »Zsarnokság, a szabadszó elnyomása, a szent nép leigázása. Ezt nem tűrjük«.

Igen ám, a hatalom meg engem nem akart tűrni. A szurony hegye szúrásra készen mellemet érintette, de azért én úgy állottam ott büszkén, hátra szegzett fejjel, mint Kont a kemény vitéz.

A doktor elvtárs békéltető szavának engedtem én is, meg csendőr úr is. Meghajoltam a nyers erő előtt és lemondottam arról, hogy itt továbbra is a szent eszméket hirdessem. Nem akartam, hogy vér folyon különösen az én vérem. Felkértem tehát a még a téren maradt kevés számú, de lelkes és elszánt híveket, hogy oszoljanak el.

Bizony mondom, hogy nagyon szívesen teljesítették kérésemet.

Magunk maradtunk a platzon »én, a jól öltözött doktor elvtárs, a kulacs tulajdonos szabó, a beretva tulajdonos borbély, két csendőr meg három didergő finánc.

(Folyt. köv.)

sitanunk, hogy ez az ő jelegzetes magyar viselete; és nem abban maskara, hanem a pantallóban és czipőben.

Ilyen ideákban látom én a gazdasági ismétlőiskola hasznát s adja az Isten, hogy ezen ideák meg is valósuljanak.

„Segíts magadon“...

II.

Régi időben a magyar nép téli foglalkozásában már megtaláltuk a házi foglalatosságot és ezzel töltötte el a rendelkezésére álló szabadidejét, mert már akkor is kényszerítette rá a szükség, pedig sokkal kevesebb volt a kiadása a megélhetésre, de különösen a ruházatkódásra. S mégis ma mit látunk? — Fokozódott igényei dacára sem öleli fel azon háziipar üzését, mely neki a szükségén valamelyest enyhítene.

Községünkben a vesszőfonás jövedelmezőségének mondhatjuk minden alap feltételét biztosítva látják. Elsőül is az olcsó munkaerőt. Földmunkásaink kiknek főkereset forrását a kubik-munka képezi —, mely a téli időszakban szünetel —, bőségesen áll rendelkezésére, a gyermekeknek, elagott öregeknek pedig az esztendő legnagyobb része munkanélkül, meddőn megy veszendőbe.

A második alapfeltétel a nyers anyag. Bátran mondhatjuk, hogy ezzel bőségesen rendelkezünk. — Ott nem az uradalom több holdnyi terjedelmű állandó fűztelepe, mely termel annyi nyers anyagot, hogy csak azt tádnánk feldolgozni. Szinte önként kínálkozik a feldolgozásra s minthogy ezt lakosságunk csak részben veszi igénybe, elviszik más községek lakói, akik azt feldolgozzák s pár ezer korona forgalmat állítanak elő. Pedig de szívesen adná az uradalom e község lakóinak, csakogy enyhítsen szükségén.

Végül biztosítva van a technikai ismeret megszerzése is, mivel a vármegyei egyesület útján erre kellően szakképzett egyén által kioktatja az erre jelentkezőket, — mit a munkások kézi ügyességöknél fogva, könnyedén elsajátíthatnak.

Ez az egyedüli háziipari foglalkozás, mely a legkönnyebben elsajátítható, példa rá azon tapasztalati tény, hogy a gazdasági népiskolába járó 12—15 éves korú fiúgyermek pár órai gyakorlás után képesek piacképes vesszőmunkákat előállítani és 50 vármegye lakóinál megtaláljuk a vesszőfonás ízését. — Ez az iparűzés befektetés nélkül, könnyen, kevés fáradsággal hozza meg a gyümölcsét. Pénzt termelni majdnem semmiből, nem szép dolog! Azok kezébe pedig, kik máskülönben csak fogyasztók kenyérkeresetet adni, van-e ennél nagyobb jótétemény lakosságunkra. Nem-e emeli majd az önbizalmat, hogy azok, kik eddig télen alig tudták megkeresni a mindennapit, módjukban lesz megkeresni!

A kosár árúk nagy mennyiségben jobbra Ausztriából hozatnak be, melynek értéke meghaladja évente az egy millió koronát. Első törekvésünket az

kellene, hogy képezze, miszerint a behozatalt gátoljuk meg s majdan később kivitelre is termelhessünk.

Ezideig gátló akadálya talán ezen háziiparnak az volt, hogy az előállított tárgyak biztos piacra nem találtak. — Amióta azonban nagy alaptőkével megalakult a szabadkai kosárkötő részvénytársaság, mely méltányos áron veszi át az előállított tárgyakat s így az értékesítést biztossá tette, aggodalmunk az értékesítés körül nem lehet.

Most pedig bátorságot veszek arra, hogy felvetem azt a kérdést, vajjon lehetséges volna-e községünkben a már képzett munkáinkkal következetes uton e foglalkozást állandósítani. — Én merem állítani, hogy igen, mert hiszen a földművelésügyi miniszter ur látná jóindulatú törekvésünket, úgy anyagi, mint erkölcsi támogatását is megnyerhetjük. A következő útján van pénzforrás, nyers anyagnak nagyobb mennyiségű és így olcsóbb beszerzésére, jobb kézi gépekkel való berendezkedésre, megvan adva a mód egyöntetű, tömeges termelésre, s tömeges árúknál kedvezőbb értékesítésre.

Rendeikezésre áll olcsó hitel, munkadíj — előlegre sőt az értékesítésnél a kereskedőnek nyújlandó hitelre is.

A szövetkezettel biztosítva sem a termelés és az értékesítés, megvan a kellő ellenőrzés és szervezés a központi hitelszövetkezet által, mely működési körébe ezen szövetkezetek létesítését is felvette. Végsőként pedig a szövetkezet célja volna a tagokat takarékoságra és pontosságra szoktatni.

Hiszem, hogy községünkben majdan a tanfolyam után készséggel fogadják a kosárfonó szövetkezet körüli mozgalmat nem az csak úgy sikerülhet, ha az erre hivatott tényezők és községünk érdemes vezetősége igaz odaadással támogatják a földművelésügyi miniszter ur, a vármegyei gazdasági egyesület tevékenységét s akkor az Isten is megsegít!

Egy hét a politikában.

Az elmúlt hét ismét meglepő fordulatokat hozott a politikában. Lukács László a múlt héten kinevezett miniszterelnök — még mielőtt a bársonyszékbe ülhetett volna — már meg is bukott.

Ha bár nem hittünk is Lukács ur békeprogramjának őszinteségében, mégis békeszerző kormányalakításról volt szó. Nem hisszük, hogy csak azért bukott volna meg, mert nem bízott az indemnitás megszavazásában, hiszen abba utódja még kevésbé bizhatik.

A béke kabinetet a harci kabinet követi. Ő felsége a magyar király kinevezte miniszterelnökké a volt horvát bánt és rövid ideig volt magyar miniszterelnököt Khuen-Héderváry grófot, kinek miniszterelnöksége alatt történt az a nevezetes eset, hogy az ellenzéki képviselőket megakarták vesztegetni.

A Khuen gróf miniszterelnök-

sége Bécs azon szándékát jelenti, hogy: *le kell törni a magyar nemzetet.*

Khuen egész héten át lótt-futott — és sok kínálkozó hozzá is futott — a kabinet megalakításának érdekében. E munkájában nagyban támogatták őt Tisza István gr. és Lukács László is. Tisza támogatásában annyira megy, hogy megígérte azt, hogy Khuen-nek a főrendiházban való bemutatkozásakor jelen lesz a főrendiházban. Ott a miniszterelnök elmondván majd programját, Tisza István azt hosszabb beszédben támogatni fogja.

Hát ki fogja támogatni az országgyűlésen? No ott majd olyan támogatásban fog részesülni, hogy bizonyára nem lesz alkalma, még a programbeszédjét sem elmondani. Azt hisszük, hogy nem is fog addig juthatni, hogy indemnitást kérjen — amelyet különben sem kapna meg semmi körülmények között.

Khuen Károly gróf terve, hogy ez esetben a házat azonnal felosztalja, de csak később fogja a választásokat elrendelni, majd csak akkor, ha a saját embereit megteszi főispánoknak, kik a talajt a gránicsárok számára előkészíti és az alkotmányos költség — a sok millió meglesz.

Eddig a Héderváry kabinet így fest:

Elnökség és belügy (ideiglenesen horvát miniszter is): *Khuen-Héderváry Károly* gróf.

Pénzügy: *Lukács László*.

Kereskedelem: *Hieronimi Károly*,

Igazságügy: *Székely Ferenc*.

Honvédelem: *Hazay Samu*, a többi tárcákra is megvannak már a jelöltek és lehet, hogy még a mai napon megalakul a kormány. Ez esetben Héderváry legfelsőbb kihallgatásra jelentkezik és ha a király a miniszteri listát elfogadja, úgy a hivatali esküt hétfőn vagy kedden már le is teszik.

Figyelemre méltó és örvendetes események elé nézünk. A legközelebbi multban ketté vált nagy és erős 48-as párt újra egyesülni fog. A tárgyalások ez irányban már megindultak és miután a testvérpártok mindegyikének legfőbb óhaja az, hogy a haza és nemzet érdekében ismét egyesülhessenek — többek ez irányu fáradozását siker fogja koronázni.

Kossuth Ferenc maga is nagyon óhajtja az egyesülést, nemkülönben *Justhék* is.

Az ellenzéki pártok mindenestre egymást támogatva közösen indulnak harcba az új kormány ellen és ebben még a néppárt is részt vesz. Az alkotmány párt azonban nem. Ez ügyben is tanácskozások folytak, melyről a következő jelentést adták ki.

A két függetlenségi párt és a néppárt tagjai között megbeszélé-

sék folytak a Khuen-Héderváry-kormány kinevezéséből keletkezett parlamenti helyzetről és az az egyértelmű felfogás domborodott ki, hogy a parlamenti pártok által a Khuen-kormány ellen a legélesebb harc vivassék úgy a parlamentben, mint azonkívül. Találtak is érintkezési pontokat, amelyek ezt a célt biztosítják.

Közigazgatás.

Községi közgyűlés.

Mindszent község képviselőtestülete folyó hó 13-án tartotta a havi rendes ülését.

1. A tárgysorozat első pontja: Birói jelentés az elmúlt évről.

Korom Gáspár reámutatott a jelentés azon hiányára, hogy abban a munhásházak fel említve nem lettek, pedig a község életében ez elég fontos eseményt képez.

A jelentést tudomásul vették.

2. Az 1909 évi zárszámadások megvizsgálására bizottság kiküldése.

A bizottságba kiküldettek Korom Gáspár, Keresztes Áron, Bozó Balázs Lantos Lukács és Wimmer Béla.

3. Számonkérőszék, szegényügyi és iparos tanonc iskolai bizottságba néhai Kádár Szilveszter helyett tag választás.

Hosszabb vita után 18 szavazattal 7 ellen a bizottsági állásokra Wimmer Károly választatott meg.

4. A község 1910 évi készpénzkészletének, mely intézetbeni elhelyezése iránti intézkedés.

Hosszantartó heves vita fejlődött ki ezen kérdésnél. Ugy látszott, hogy itt a »bankosok« ütköztek össze.

Elsőnek ismét Korom Gáspár szólalt fel, azt kérdezvén, hogy az egyes pénztárakban mennyi pénz vár el helyezésre.

Koncz Lajos főjegyző tájékoztatása után, újra Korom Gáspár szólalt fel és ajánlja, hogy szakítson a község azzal a régi megrögzött szokásával, mely a pénzt mindig egybe a Mindszenti tekarékba helyezte el. Hivatkozik Csongrád vármegye azon tervére, hogy a pénzeket három helyen, közöttük a hitelszövetkezetbe óhajtották elhelyezni. Indítványozza, hogy a község pénzei felerészben helyeztesék ismét a mindszenti takarékpénztárba, fele része pedig a budapesti hitelszövetkezet mindszenti fiókjába. Ezt a község jól felfogott érdeke is parancsolja. Ezt megindokolja azzal, hogy a Hitelszövetkezet a betétek után 5% ot fizet. A mindszenti takarékpénztár soha sem fizetett. Ezentul fizessen 5 is annyit.

Koncz Lajos nem ellensége egyik intézetnek sem. Csak felvilágosításképp mondja, hogy a vármegye közgyűlésének óriási nagy többsége akként határozott, hogy a Hitelszövetkezetbe nem helyezi el a pénzt.

Wimmer Károly nem fogadja el Korom indítványát. Nem érdeke a községnek, hogy a mindszenti takarékpénztárt mellőzze, mert az évi 1500 korona adót fizet, míg a hitelszövetkezet semmi adót sem fizet.

Korom Gáspár gyenge indoklásnak tartja a Wimmer Károly által felhozottakat. Az állam által azért van az adó alul a szövetkezet felmentve, mert az áldásos működést fejt ki. Az adót megfizetik a kisemberek, kiknek érdekeit a szövetkezet előmozdítja, Figyelmezteti a képviselőtestületet, hogy jól meggondolja a kérdést, mielőtt határoz.

Veres Sándor inti Korom Gáspárt, hogy ne fenyegetőzzön.

Vig Gyula, ki a mindszenti takarékpénztár igazgatója nem szívesen szól a tárgyhöz, de már ilyen hasonló esetről akként határozott a képviselőtestület, hogy nem helyez súlyt az érdekeltségre, mert hisz esetben mint igazgatósági és felügyelő tagjai a két pénztárak többé-kevésbé a képviselőtestület összes tagjaira be lehetne bizonyítani az érdekeltséget. Ez esetben ki tárgyalna? Kijefezi, hogy akkor midőn a Hitelszövetkezetek alapítottak, az alapítók szemé előtt az lebegett, hogy ott, hol a közszükségleteket méltányosan ki nem elégítő pénztárak nincsenek, ott állítsanak azok fel! Kár ezen kérdés felett ilyen elkeseredett vitát folytatni. Ha megbizik a község továbbra is a mindszenti takarékpénztárba, úgy pénzt most is oda fogja tenni.

Gelsy Péter nem fogadja el Vig Gyula érveléseit. A Hitelszövetkezet fizet adót a község lakosságának zsebébe. A községnek pénzeit oda kell elhelyezni, ahol az többet jövedelmez. Nem lenne szabad a Hitelszövetkezetet mellőzni.

Még többek hozzászólása után elnöklő bíró elrendeli a névszerinti szavazást. A közgyűlés 21 szóval 7 ellenében elhatározta, hogy a pénzeket továbbra is a mindszenti takarékpénztárban fogja elhelyezni.

5. Az inséges kukorica ügyben bizottsági javaslat.

Ez ügynél rendkívüli hosszú vita fejlődött ki. Mind a két párt annyira és ügyvédte a boldogult ft. Kádár Szilveszter emlékét, hogy bizonyára ha ezen másfél órán túl tartó védelmét hallhatta volna »Ments meg engem uram a barátaimtól.« Külömben a képviselőtestület a bizottság jelentését elfogadva az esküdtek a 428 K. 97 fillér megfizetése alul 19 szóval 6 ellen felmentette.

Ez ügyet lapunk más helyén is ismerteljük.

6. A királyi kincstári ügyészségnek megkeresése az iskolákra nézve örök használati szolgálmi jognak a kincstár javára leendő bekebelezés céljából engedély adás.

Baksay Illés ezen kérdés alapos megbirálására bizottság kiküldését javasolja.

A közgyűlés bizottságot küldött ki.

7. Királyi tanfelügyelői értesítés a tanyai tanítók lakbérének a község részére leendő át nem engedése tárgyában.

Baksay Illés ez ügyben is bizottság kiküldését kéri.

Koncz Lajos főjegyző elfogadja az indítványt, de kéri, hogy a bizottságba a jegyző és bíró is vétessék be.

A bizottsági tagok jelölésénél Ko-

rom Gáspár kifogásolja azt, hogy Dr. Keresztes N. Sandor a bizottsági tagok köze felvetessék, mert az ott csak zavart okozna. A tárgy nem kíván ügyvedet.

Vigh Gyula is tudja, hogy bizonyosnak kell lenni az ügyvedet a községi közügyben igénybe venni, mert volt már rea eset, hogy ilyesmi tiszteletbeli teendőket expens notat es kesobb pert kapott a község.

A közgyűlés meg is bevette Keresztes Sandort a bizottságba.

Az ovonok fizetésehez való községi hozzájárulást 200 koronával fel emeltek.

HIREK.

— **Partmozgalmak.** A szegvári kerület 48-as függetlenségi polgárai végre arra a hazafias ontudatra ébredtek, hogy ezt a régi, öt negyvennyolcas kerületet, hazánk szabadságának és függetlenségének érdekében visszahelyezzék arra a magas polcra, mely azt uszta magyar lakosságának révén is megilleti. Hamisítatlan, ősmagyarok utódai lakják ezen kerületet. Egynek sem hisszük el, ha maga mondana is, hogy nem óhajta a magyar hazá szabadságát és függetlenségét. No hat akkor a *Helly* kerülete, *Kossuth* Lajos palatimusának kerülete, ezentul csak igaz függetlenségi 48-ast választhat képviselőit. Ez az igazi hazafias érzet gyult langra Szegváron. F. hó 11-én főtisztelendő *Korpás* Pal esperes-plébános részvételével bizalmas értekezletet tartottak az igazi 48-as magyarok, melyen elhatároztak, hogy elég volt a gyengeségből, hanem az egész kerületre kiterjedő mozgalmat indítanak abból a célból, hogy a 48-as függetlenségi eszmék, amelyek bár egy időre elaltatva lettek újra életre ébredjenek. Adja a magyarok Nagy Istene, hogy céljukat siker koronazza. *Csanytelek* község 48-as polgárai pénteken, f. hó 14-én tartottak *Boros* Minaly korelnök elnöklésével partértekezletet. Az értekezleten a part előkelő tagjaiból igen számosan voltak jelen. A többek között *Pusztai*, a község bírája és az előjáróság több tagja. Az értekezlet kimondta, hogy szükségesnek tartja a kerületi párt szervezését. Lelkesedést keltett végül az elnök által kimondott azon határozat, hogy a *csanyteki* 48-as párt erősen és szilárdan áll a mai vezetőség vezérlete alatt és az első riadóra kivétel nélkül meg fognak jelenni a küzdőterén. A jelen volt mindszenti küldöttséget azzal a megnyugtató kijelentéssel bocsájtották el, hogy »*elég egy levelezőlap és ők harcra készen sikra szállanak.*« Az egész értekezlet valóságos nemzeti ünneppé lett, melyet a Hymnus eléneklésével fejeztek be. Üdvözljük *Csanytelek* lelkes polgárait.

— **Órgróf Pallavicini és Mezőfi.** Furcsa, hihetetlen híreket indítanak az uradalomhoz közel állónak látszó egyenektől a közvélemény közé. Legújabb arról suttognak, hogy Mezőfi és az órgróf között, holmi megállapodás történt volna, küszöbön álló választásokra nézve. Holmi megegyezés forma! Mi kizártnak és lehetetlennek tartjuk, hogy a tűz a vízzel egyesülhessen és ez okból is, mi e hír valódiságában kételkedünk.

— **Pártszervezkedés Horgoson.** A tápéi választó kerülethez tartozó Horgos községben f. hó 16-án Justh-párti gyűlést tartanak. A meghívót a függetlenségi kör elnöksége írta alá. E gyűlés megtartása azért bír némi fontossággal, mert mint ismeretes, a kerület képviselője *Reöck* Iván Kossuth-párti. A felhívásból, mely egészében lelkes hangon van fogalmazva, a következőket közöljük:

»Mi, a Horgósi Függetlenségi Kör

vezető többször hallgattuk meg és olvastuk az igazi függetlenségi párti képviselők által tartott hazafiságtól, hazaszereietől langoló beszédeket és nyilatkozatokat és ezekből azt a következtetést vontuk le, hogy csakis az a párt viseli sanyargatott hazánk ügyét szíven, amely Justh Gyula "einök" vezetésével áll. Ez a párt: »Az országos függetlenségi és 48-as párt!«

Elhatároztuk tehát, hogy mi is csatlakozunk ezen párthoz és elhatároztuk eredménye, hogy a Horgosi Függetlenségi Kör már csatlakozott is a függetlenségi Just párthoz, nem törődve a hatalmi politika sokszor fenyegető kezével.

Egyben elhatároztuk azt is, hogy f. hó 16-án, vasárnap délután 3 órakor több Just párti képviselő részvételével, Horgoson a függetlenségi kör helyisége előtt (nagyvendéglő) nagy népgyűlést tartunk, amelyen állást akarunk foglalni az általunk sokszor megfizetett önálló nemzeti banknak 1911. évi január elsejére, az önálló vámterületnek pedig 1917. évi január elsejére leendő megalkotása iránt és érdekében.

— **Iskola Felsőpusztaszeren.** Felsőpusztaszeri birtokot parcelláztatja Kecskemét városa. a dorozsmai főszolgabíró felszólította, hogy állítson iskolát. De Kecskemét erre nem volt hajlandó kijelentve, hogy az nem reá tartozik, hanem ez új biriokosokra. Ez a válasz azonban nem elégítette ki a vármegye közigazgatási bizottságát, hanem kötelezte Kecskemétet az iskola felállítására. Kecskemét megfeleltette a határozatot a közoktatásügyi miniszterhez, aki most értesítette egy leiratban a bizottságot, hogy a felelősséget elutasította s ennek folytán Kecskemét köteles az iskolát felépíteni Felsőpusztaszeren.

— **Parancsnoksági ülés.** A Mindszenti Önk. tüzoltó egyesület parancsnoksága ma délután 3 órakor, a község háza tanácstermében ülést tart, mely alkalommal tagfelvétellel is eszközöltetik. Felhívják tehát a működő tagok sorába belépni szándékoznak, hogy felvételük végett személyesen megjelenni sziveskedjenek.

— **Lemondott főispán.** Csongrád vármegye és Szeged város főispánja: Dr. Kelemen Béla levonta a kormány bukásából a közkezdenciat f. hó 11-én kedden beadta lemondását. Ez hazafias, igaz magyar emberhez méltó cselekedet volt. Valószínűnek tartjuk, hogy a *legeslegujabban* kinevezett grancsár kormány felfogja szolítani Kelemen, hogy maradjon meg továbbra is terhes hivatalában. Ugyan mit fog cselekedni Dr. Kelemen Béla?

— **Gyilkosság Kunszentmártonon.** M. Kovács Kálmán f. hó 7-én hajnalban börtől mámoros fővel betért a „munkás kör“ báljába. Az ott lévő fiatal munkások nem túrték szó nélkül, hogy az ő báljukba egy gazda befurakodjék. Zsidó Florián nevű munkás azt kiáltotta feléje, hogy takarodjék ki, aki gazda. Ebből heves szóváltás támadt. Zsidó Florián veszekedés közben azt kiáltotta Kovács felé, hogy menjen oda ha mer. Kovács erre hozzá lépett és hoszu bicskájával úgy szúrta mellbe, hogy rögtön meghalt. A nagy zürzavarba Kovács haza menekült de a csendőrök utána mentek és letartóztatták.

— **A kiskunfélegyházi 48-as és függetlenségi párt bálja.** A kiskunfélegyházi 48-as és függetlenségi párt f. hó 6-án vizkereszt napján nagyszerű bálra rendezett. A bálon résztvettek *Holló Lajos* Kiskunfélegyháza város országgyűlési képviselője, *Vissontai Csizmadia, Hoffmann*, országgyűlési képviselők és a környék nagyszámú intelligenciája.

— **Betörés Hódmező-Vásárhelyen.** Hétfőre viradó éjjel vakmerő módon törtek be a Toth Ferenc és Társai vásárhelyi gözmalmba. A betörők ártalmatlaná tették az öreg őrt. Azután a kaszát korpás zsákokra

fordítva, a hátsó részét feszítő vassal fejtették és 16,800 koronát elvittek belőle. A betörők elmenekültek és a rendőrség minden igyekezete dacára nem bír nyomukba jutni.

— **Felolvasás.** Szvoboda Ödön gazdasági tanító f. hó 9-én a Mindszenti hűiskola tantermeben előzetesen felolvasásnak jelezte, de valójában szabad előadást tartott a tanjmmvelés, ugarszántás iragyazas és a here földeket veszélyeztető aranka karos hatásáról. Az előadást, mely mindvégig teljesen lekötötte a jelenlevők érdeklődését — mintegy 50 földműves gazdan kívül, számos más foglalkozást űző egyének is a legnagyobb élvezettel hallgattak. Igazán megfoghatatlan valami az, hogy az ilyen tehetséges, önzetlenül működő fiatal embernek megellenségei is akadhatnak.

— **A Haverda ügy tárgyalása** Szegeden februar hó 7, 8, 9 és 10-én fog megtartatni. 8-ára tizenhárom, 9-ére tizenöt és 10-ére tizenhárom tanu van beidézve. A tárgyalás nyilvános lesz és a közönség számára napi 80 jegy fog kiadatni.

— **A csanyteleki posta.** Csanytelek nagyközségében furcsa postai állapotokról értesitenek bennünket. A leveleket, újságokat csakis a templom és posta közelében fekvő hazákba hordják ki. A többi utcákba nem. Igaz, hogy minden vasárnap ki publikálják a templom előtt, hogy kiknek érkezett postai küldeményei? Amde talán még is csak ázsiai postaviszonyok azok, hogy kiknek hétlőn érkezett postajuk, azok azokat csak a jövő hét hettőjén vehetik át. A magyar posta híres fejteltségéről, csoda tehát, hogy a postaigazgatóság ilyen állapotokat eltűr.

— **Halálozások.** Folyó hó 8-án d. u. 5 órakor szenderült jobblétre mintegy másfél hónapi kínos betegség után Kistelek község érdeműs adóügyi jegyzője, Tolnai Béla. A megboldogult huszonhárom éven át kiváló szakértelemmel, lankadatlan munkaerővel, csüggedést nem ismerő ügybuzgósággal intézte a lakosság teljes meglegegedésére a felsőbb hatóság elismerése mellett a község adóügyét. Le is rótták iránta méltóképen a kegyelet adóját. A végtisztességen ott volt a község apraja-nagyja eien az előjárósággal; ott voltak az egyes körök és testületek szaszlóikkal. Megjelentek élükön Gyárfás Géza főszolgabíróval a járási tisztviselők s járási jegyzői kar teljes számmal. Megjelent Reök Iván, a kerület népszerű országgyűlési képviselője is. Egy szem nem maradt szárazon, midőn Tekulics Sándor Kistelek közigazgatási jegyzője búcsuzott el a község és az előjáróság nevében a halottól. A temetőben Szakáll Lajos a megyei önkéntes tüzoltó egyesület ügyvezető alelnöke mondott végső Istenhozzádot az egyesület nevében. — Nemsak a hivatattát töltötte be mintaszerű módon, de kivette részét a munkából a társadalmi élet terén is. Huszonöt év előtt ő alapította a kisteleki Gazdasági Olvasókört, mely halálból örökös díszelnökének választotta meg s életnagyságu arcképét a kör részére megfeszítette. Ő alapította és szervezte a kisteleki önkéntes tüzoltótestületet; alelnöke volt a megyei önkéntes tüzoltó egyesületnek s aldozatokész tagja számos megyei és országos jótékony egyesületnek. A megboldogultat neje és három kiskoru árvája gyászolja.

Általános megdöbbenést kellett *Goldmann Ignác* Mindszent és Szegvár község volt polgárának halálhíre. Hosszu szenvedés után f. hó 9-én hunyt el Vingan leányánál, Dr. Bércynénél. Nem hiszük, hogy létezne valaki Mindszenten, ki Goldmann Nácit ne ismerte és ne szerette volna, de ismert ő is minden gyereket. Szerkesztőnk az elhunytban nagybátyját gyászolja. Nyugodjék békével a sokat szenvedett jó ember.

— **A sándorfalvi állami iskola szép ünnepség színhelye** volt f. évi január elején, ahol az iskolás gyermekek szép pásztorjátékokat adtak elő. Előadták nagy sikerrel »Angyalszivek karácsonya« s »Aprószentek« című darabokat, amelyen az intelligencia is teljes számmal megjelent és zajosan ünnepelték Grenspergné Bányász Olga és Barcsay István buzgó tanítókat, akik önfeláldozó szorgalommal tanították be a darabokat. Megemlítendő, Sándorfalván divó szép szokás, hogy az összes iskolás gyermekek karácsonyi ajándékokat kapnak örgróf Pallavicini Sándor és Novák József uradalmi igazgató, de egyszersmind az összes intelligencia bőkezűségéből és ebben az érdem Csapó János esperesplébános és Bokor István áll. iskolaigazgatót is illeti, kik szívükön hordják az iskolás gyermekek ügyét. — Továbbá szép ünnepség színhelye volt az állami iskola f. hó 6-án, ahol a Sándorfalván megalakult Katholikus ifjusági egyesület díszgyűlését tartotta, miután a templomba fogadalmi ünnepét tartván, itt fejezte be e nevezetes napot. Az iskolában Held Imre káplán e katolikus egyesület elnöke buzditó beszédet intézett a tagokhoz, kiknek mellén már ott volt az egyesület jelvénye a kereszt s azután felköszöntötte Csapó János esperes díszelnököt, mely után a dalárda Barcsay István titkár s buzgó karmester vezetésével a gyönyörű énekeket adott elő. Ennek a nemescélú, vallásosságát, hazafiságot s műveltséget terjeszteni akaró egyesület elnöke Held Imre káplán titkárjai Barcsay István tanító és Jánossy Jenő malomigazgató, jegyzője Bokor János tanító, pénztárnoka Balogh János és ellenőr Pázmándy Imre.

Vége van a kukorica ügynek.

No, hála Istennek! Nem kukoricánk többet.

Vége van a Mindszenti kukorica ügynek, amely a f. hó 13-án-tartott képviselőtestületi közgyűlésen került utolszor napirendre.

Az 1905-iki inséges évben Mindszenti község 2100 métermázsa kukoricát hozatott és osztott szét a beszerzési árban.

A kukorica ára úgy lett megállapítva, hogy apadás címén 5 százalék, vagyis 105 métermázsa (!) ütettelt le; a szétosztás után mégis 428 kor. 97 fillér hiány mutatkozott.

Tekintve, hogy a kukorica ára ilyen »körültekintő« módon lett megállapítva, valószínű, hogy a 428 kor. 97 fillér árú elkallódott és azt szétmérték.

Erre alapította a képviselőtestület előzőleg hozott azon szigorú határozatát, hogy a hiányt a szétmérést eszközölő községi esküdtek által rendelle megtéríttetni.

No, de gavallér is tud a képviselőtestület lenni, mert megbánta szigorú határozatát és egy bizottságot küldött ki az »ügy« tanulmányozására.

A bizottság tüzetes megvizsgálás után rehabilitálta a szétmérést teljesítő esküdteket és azt javasolta, hogy a 428 korona 97 fillért a képviselőtestület írja le.

Meglőrtént, bár néhány faluatyja oiy erősen pattogott, hogy pattogatótt kukorica ügynek is el lehetne az ügyet keresztelni.

Már most csak arra volnánk kíváncsiak, hogy kit terhel a felelősség a község károsodásáért?

Az adózókat?

Kevésnek találja tán a képviselőtestület a szerény 94 százalékos pótdadót?

No, de nyugodjunk bele a bölcs intézkedésbe és örüljünk, hogy a kukorica úgy lekerült a napirendről. Már úgy is unalmassá kezdett válni.

Vatami újat kérünk.

Valami olyat, aminek a község hasznát is látja.

Szabad tán ilyesmit is kérni Mindszent község oszloppaitól!

Válasz.

Az Alföldi Hírlap december 25-iki számában »Szövőipar« címen tanügyi cikk jelent meg, melyhez hozzászólásunk van.

És pedig azért van hozzászólásunk, mert a cikk úgy tünteti fel az összes Csongr. Mindszenten működő tanítónőket, mintha *mindnyájan* a szövészetnek, ennek a régen szükséges háziiparnak az ellenségei volnának.

Szüksége tehát a szövészet ügyébe jobban bevilágítani, hogy tisztábban lássunk. — A földmívelési miniszteriumtól tehát mintegy 800 korona értékű gépek megérkeztek, melyek — ha 3 évig üzemben tartatnak, a gazd. népiskola tulajdonába mennek át, (ime egy értékes ajándék, mellyel semmi költség nem járt). A kereskedelmi miniszterium segítségével Szvobodáné Gelsy Vilma áll. isk. tanítónő megszerezte a szakszerű kiképzést a legvalótlabb forrásokból.

Elkezdődhetett volna tehát a tanfolyam a népiskolák növendékeivel. — Azonban ennek élesen támadó ellenségei akadtak azok közt, kiknek az ügyet elsősorban pártolniok kellett volna. — Igyekezünk azonban testületi gyűlésein az ellenfélt a szövészetnek megnyerni, odaállítván a magyar asszonyok keresetnélküliségét, kiket kis háztartásuk s a többnyire népes család lekötve tart, napszámos, tehát nem járhatnak, de a szövőgéphez mégis leülhetnek 1—2 órára, — feltűntettük a nagyobb látóhatárral bíró, a magasabb hatóságok áldozatképességét, midőn az állam már nemcsak a gépek és tanerőről gondoskodott, hanem ugyancsak *keresk. miniszterium* 500 koronát anyagbefektetésre is utalványozott, — látták az illető tanítónőnek, fiatal kartársaknak ambicióját, munkakedvét, — mindhiába. Értelmetlen, önmaguk által is megmagyarázhatatlan ellenszenvüket semmi sem győzheti le. No, de a szövészeti tanfolyam egy a felsőbb hatóság igen szükséges rendelete következtében mégis megindulhatott. Szvobodáné G. Vilma, éjt-napot egyggyé tett és *Krisch* Aladár, festőművész által tervezett szebbnél-szebb minták után dolgoztatott, sőt a gazd. szaktanító segítségével kisebb kaliberű szövőgépeket is kitalálta, ő maga is vett egy szövőgépet, hogy mennél több növendéket foglalkoztathasson.

Teljes szívvel és lélekkel folyt a munka, úgy a tanítónő, mint a növendékek részéről s végre az 1909. év áprilisban és június 12—15-én kiállítás is rendezhettek a tanfolyam munkásai. — Láttunk kisebb-nagyobb tarsolyokat, a földmunkás magyarosan oda illőt, házi vásznat, szakajtórúhának valót, »rongy-pókróc«-ot, finom izlésű díványpárnákat s a legkényesebb szalonba is beillő szőnyeget. Ezek csaknem mind is akadtak. A kiállítás folyamán a gépek mellett szerényen dolgoztak a növendékek.

Azt lehetett volna hinni, hogy községünkben nyugodtan lehet ezen mun-

kaág meghonosításával tovább is kísérletezni s már-már szinte láttuk, hogy a magyar asszonyok és lányok is olyan jó szövők lesznek mint a házi »szőttes«-ek nagy mesterei, a székely nők, vagy közeli szomszédaink, a szerbek asszonyai.

Azonban a jelen tanév elején, miután semmiféle etikai ok előtérbe tolható nem volt, fizikai akadályt kerestek és találtak azok, kiknek szíve az elért eredmény mellett is érzékellen maradt.

Volt ugyanis iskolánkban két takarítatlan, poros, kicsiny kis helyiség. A belső »szertár« néven mégis egyet-másnak elhelyezésére szolgált, de a külső teljesen foglalkozás nélküli volt. Ebben a két helyiségben vonult meg a múlt évben a szövészet. A jelen tanév elején azonban: Wimmerné Adorjáni Julia, áll. isk. tanítónő felszólalt, hogy a tanítónőknek igen szükséges lenne egy kis helyiség erre-erra stb. Noha rögtön beláttuk ezen felszólalásban a *szövészet ellen irányuló élt* ezen gondolatunkat ki is fejeztük a Wimmerné Adorjáni Julia által felvetett eszme hihetetlen gyorsasággal is oly intenzíven intéztett el, hogy a szövészetnek abból a helyiségből ki kellett vonulnia s ma abban a szobában, mint »női társalgó«-ban vigan lobog a mai drága időben kétszeresen drága láng s füstté lesz a sok pénz, míg iskoláink egyéb dolgokban ugyancsak nélkülöznek. Ez a szoba most barátságosan tiszta és meleg, noha azt a szövészet ellenesein kívül senki sem látogatja s azok is csak percekig.

A szövőgépeknek ezzel szemben meg kell húzódnok a belső, kis teremben ahol a gépek mellett annyi hely sincsen, hogy 2 személy egymás mellett elmehessen. Hogy ezen eljárás mennyire páratlan a maga mivoltában, talán még szemléltetőbbé válik, ha pillantást vetünk más iskolák belső életébe. Ott van pl. egy kis csanádmezei község, Kunágot, Nincs ott az iskolában külön tanácsterem, igazgatói szoba, női társalgó mint nálunk, a két kötőgép el van helyezve az egyetlen, erre a célra alkalmas helyiségben, a tanácsteremben. — Nap-nap mellett ott dolgoznak az ism. isk. lányok 10 percnyi szünet alatt kimennek, a tanács nem a tantestületé. Aztán a tanító urak visszamennea osztályaikba s a gépeken tovább folyik a munka. És míg így egyfelől okosan takarékoskodnak, van minden osztályban 1—2 tábla. — jártnak lapot s kézimunka tanításához, jut anyagsegítség a szegényebb sorsú gyermekeknek a kézimunkában is van varrógépjük, ceruzahegyezőgép és sok egyéb.

Meg kellett tehát mindezt irnunk, mert nem az összes tanítónők kívánják azt, hogy egy helyiség — ilyen áron — csupán az a napi egy-két percnyi ott-tartózkodásukért különösen fentartandó legyen és megdöbbenéssel vettük tudomásul, hogy az ott belső egyetlen és kicsiny helyiségben kell ezentul a 2 szövőgépeknek elhelyezve lenniök — a harmadik pedig a szaktanítónő osztályába került s a növendékek annak rossz előbb említett kis terem belső, ablak-talan mélyedésében kénytelen lesznek a finom munkát végezni, holott a női beszélgető szobában, minden szemrontás és nehézség nélkül nyugodtan dolgoz-

hatna egy-két leány. Nemcsak nem el-lenezzük, hogy azon kérdéses szoba a szövészet helyiségeül szolgáljon, hanem inkább felajánlanók akkor is, ha azt eddig igénybe vettük volna is.

Reméljük azonban, hogy sokkal biztosabb és erősebb kézzel vezetik háziiparunk fejlődésének ügyét, semhogy érthetetlen kicsinységekből előrántott akadályok tovább is annyira megnehezítsék ezen nemes cél elérését, mint a minő küzdelmek közt tette meg a szövészeti tanfolyam az első lépéseket.

Több testületi tag.

Tekintetes szerkesztő úr!

Az »Alföldi Hírlap« f. évi január hó 9-iki számában »Egy tantestületi ülés hol mit sem végeztek« címen egy közlemény jelent meg.

Minthogy e közlemény nem a valódi tényállásnak felel meg, tisztelettel kérem szíveskedjék b lapjamban alábbi soraimnak helyt adni s a valódi tényállást az alábbiakban közölni.

A f. évi január hó 5-én tartott tantestületi ülés folyamán Vitos Jánosné több ízben célzást tett arra nézve, hogy az 1909 évi november hó 19-én megtartott »Erzsébet iskolai ünnepély« alkal-mával ellentüntetés volt, sőt az ünnepélyt követő napok egyikén, több bel-területi tanító jelentésében, Vitos János a tanítói szobában e miatt az igazgatót indulatosan megtámadta.

Ugyancsak az ülés folyamán történt az is, amikor egyes tanítónők által rendezett karácsonyfa s karácsonyi ünnepély kérdése volt szőnyegeken s Gelsy Péter az igazgató e tárgyban tett elő-terjesztését félremagyarázta s ez ellen Muszité Víz Erzsébet tiltakozott, hogy Vitos Jánosné ok nélkül azt vágta oda Muszitének: »jellembe vágó dolog«.

Muszité Víz Erzsébet az elhang-zott célzásokra nem reflektált az ülés folyamán, hanem mikor az igazgató fél 12 órakor az ülést 5 percre felfüggesz-tette s a tanyai tanítók fizetését adta át az iskolában, akarta tisztázni a reá irányuló megjegyzéseket és gyanu-sítást.

Első sorban a »jellembe vágó« ki-fejezést illetőleg azt mondta Vitos Já-nosnének, hogy válogassa meg kifejezé-seit s ne dobálózzák minduntalan sértő kifejezésekkel, amint azt már máskor is megtette! Kérdi mi kifogása van Vitos Jánosnének az ő jelleme ellen?

Ez után az Erzsébet ünnepély ellen való tüntetés vádjával szemben akarta magát tisztázni Muszité Víz Erzsébet.

Két ízben is hozzáfogott. Felkérte Vitos Jánosné, hogy legyen szíves őt meghallgatni, de az kérésére nem rea-gált, hanem tüntetően Szvoboda Ödön-nével beszélgetett s állandóan nevetgél-t Erre mikor az egyik tanító figyelmez-tette Muszité, hogy nem hallgatnak rá, harmad ízben az asztalt megütve mondta Vitos Jánosnének:

»Nagysád ide hallgasson, magának beszélek, ne röhögjenek!« Vitos Jánosné és Gelsy Vilma tiltakoztak a röhögés kifejezés ellen, mire Muszité megjegyezte, hogy kifejezését visszavonja, nem

röhögtek, csak nevettek, vagy ha úgy tetszik mosolyogtak, de azt elvárja, hogy hallgassák meg s ne tegyék lehetetlenné, hogy az elhangzott váddal szemben tisztázza magát.

Ezek után Vitos Jánosné bement az igazgatói irodába s Gelsy Vilma elkezdett hangosan sirni.

Ezt észre vévén Muszitzné, Szvobodáné Gelsy Vilmának többszörösen kijelentette, hogy nem ő hozzá beszélt, senkit sem akart megsérteni legkevésbé, velem szemben nem volt tisztázni valója, de méltán bántotta őt ama sértő magatartás, amelyet fiatalabb tanítónők, vele idősebbek szemben tanusítottak akkor, midőn védekezését lehetetlenné tették, őt meg nem hallgatták. Ez adta szájába, ezen általa soha nem használt kifejezést.

E közben Lovass Jenő, aki Muszitznéval ellenkező sarokban foglalt helyet, érthetetlenül, minden ok nélkül neki rontott Muszitznénak s ökölbe szorult kézzel fenyegetőzve kiabálta, hogy ő majd végére jár mindennek, majd megmutatja ő, hogy mi lesz itt! s az ügyet az összes fővárosi lapokban megszellőzteti.

Lovass Jenő kirohanására, amely többek előtt oly benyomást tett, mintha verekedni akarna, Muszitz Vilmos felesége védelmére sietett.

Azt kérdezte Lovastól: mi baja az urnak az én feleségemmel? Uri ember nem szokott úri nővel így beszélni!

Ezen előzmények után, igazgató az ülés további tárgyait elhalasztotta s az ülést bezárta.

Hogy ezen események így folytak le, a jelen volt 17 tantestületi tag közül 12 igazolja.

A közlemény azon részére, mely szerint Muszitzné Vizy Erzsébet oly zajos ünnepélyt tartott a saját neve napján, hogy teljesen megzavarta a királyné ünnepélyét legyen szabad a következőket előadnom:

A tanító testület határozata értelmében, a belterületi iskolák IV. V. VI. osztályos tanulói, tanítók vezetése együttes ünnepélyt rendeztek 1909 évi november hó 19-én, míg az alsóbb osztályok tanítói mise után az ünnepélyt a gyermekek felfogásához képest méltatták saját osztályaikban s ez után előadást tartottak.

Muszitzné ezen határozatnak megfelelően, elvezette III. b) leány osztályos tanulóit a templomba s ez után megfelelő módon méltatta boldogult Erzsébet királyné érdemeit s elbeszélésének főbb részleteit a gyermekektől ki is kérdezte.

Midőn a nap méltatását bevégezték tanulói — neve napja levén — meglepték s szeretetteljesen felköszöntötték. Ő tanulói szeretetének, hálájuk s ragaszkodásuknak eme kifejezését vissza nem utasíthatta s visszavonásúl megígérte tanulóinak, hogy az órarendben levő tantárgy helyett kikérdezi tőlük az eddig tanult verseket s elénekelhetik a tanult dalokat.

Igy folyt le Muszitznéval az »Erzsébet« ünnepély zárt ajtó mellett, amelyre seki sem volt hivatalos s amelyen csak az osztály tanulói vettek részt.

Megjegyzendő, hogy tanulóit a fel-

köszöntésre Vedres Béla hitoktató ur buzdította.

Hogy az 1909. évi november hó 19 napján, a IV. V. VI. osztályos tanulók által rendezett Erzsébet napi ünnepély, program szerint teljesen rendben folyt le s azt semmi mellék körülmény nem zavarta meg, én s velem együtt az ünnepélyen elejétől végig jelen volt több tanító igazoljuk.

Mindszent, 1910. január 12.

Muszitz Vilmos.

Közöltük a fenti cikket csak azért mert elvünk az, hogy bárki ha lapunk valamely közleménye által magát megtámadva érzi, ugyancsak kell, hogy ily nemű helyreigazításnak helyet adjunk. Hát hiszen, azt mi meg sem akarjuk írni, — gyengédségből — pedig tudtuk, hogy Muszitzné tényleg »az asztalt megütötte« de sőt azt is mondta, hogy »Nagysád ide hallgasson ne röhögjerek« Hát kérem ez nem védelem, hanem beismerés.

KIADÓHIVATALI ÜZENET

Kérjük lapunk tisztelt olvasóit, legyenek szivesek a hét folyamán az előfizetési díjakat beküldeni nehogy a lap szétküldésénél zavarok merüljenek fel. Ugyancsak kérjük mindazon urakat, kiknek aláírási ivateket — válaszbélyeggel — küldtünk, legyenek szivesek, az ivateket — habár üresen is — visszaküldeni.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvhajoso ferdénőttek és amputáltak részére.
Budapest IV. Kossúth Lajos-u. 8., f. e.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától, feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlen megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezeléseivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Pályázati hirdetés.

A »Wimmer Károly alapítvány« évi 90 koronát tevő egyik ösztöndíjára pályázatot hirdet az alapkezelésre hivatott bizottság. Az ösztöndíj elnyerése iránti kérvények, megfelelő iskolai bizonyítvánnyal felszerelve, alólirottán adandók be f. évi január hó 27-ig.

Mindszent, 1910. január hó 14-én

Koncz Lajos
h. gondn. elnök.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalett modelt közöl a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatványszámot küld a Budapesti Bazár kiadóhivatala Budapest VIII Baross-utca 22 (Budapest Bazárház)

Rendkívüli kedvezmény

lapunk tisztelt előfizetőinek.

A mai súlyos gazdasági viszonyok között, midőn a családok körében a női toalett kérdése igen fontos szerepet játszik, azt hisszük, kedves szolgálatot teljesítünk lapunk t. előfizetőinek, midőn tudatjuk, hogy Magyarország legrégebb divatujságjával, a BUDAPESTI BAZÁR-ral oly egyezsége léptünk, hogy ezt a minden tekintetben magas színvonalon álló praktikus divatlapot t. előfizetőinknek kedvezményes áron, negyedévenként 1 korona 60 fillérért küldeljük.

A BUDAPESTI BAZÁR kitűnő szabásainak segélyével az összes nőöltözékek könnyen készíthetők el otthon házilag. A BUDAPESTI BAZÁR minden száma 60—70 párisi és londoni divatképet, kézimunka-ábrát, fehérkemű-modellt tartalmaz s A MI KEDVELESEINK címen egy teljes gyermekujtságot is ad, melyben a divatos és szezonyszerű gyermeköltözékeken kívül a mi kedveléseinket csengő-bongó versekkel és tanulságos mesékkel mulattatja. Nagy kézimunka- és szabásívén átlag 110—120 részlet-szabás-és kézimunkarajzot közöl, melyek magyarázata is oly világos és könnyű, hogy segélyével még a kevésbé gyakorlottak is maguk készíthetik e összes ruháikat. Gazdag szépirodalmi részében érdekes regényeket elbeszéléseket, tárcákat, novellákat és verseket közöl, míg a társalgó Szalon-ja közérdekű kérdések megvitatására díjtalanul áll az előfizetők rendelkezésére.

Az előfizetés minden hó elsejétől kezdetét veheti s kérjük az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalába küldeni.

E kedvezményben csakis lapunk előfizetői részesülnek,

„A szövetkezésben rejlik az erő!”

Az Országos Központi Hitelszövetkezet

mindszenti fiókja felhívja a közönséget ezen szövetkezetbe való belépésre.

A szövetkezetnek, mely működését az 1908-ik évi május 1-én 88 taggal kezdte meg, ma

360 tagot számlál 440 üzletrésszel.

Mindannyiunk anyagi java kívánja azt, hogy szövetkezetünkbe minél többen belépjenek. Egy üzletrésznek értéke 50 korona és ezen összeg 5 év alatt fizetendő be. — Kölcsönöket adunk tagoknak bélyegmentes kötvényekre kezesek mellett. Kötvényre első helyen való betáblázásra dijmentesen, tisztán 7% mellett, Elfogadunk heti betéteket 20 filléres alapon, mely heti betétre, ha már a 10 koronát eléri, 4% kamatot fizetünk.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Lavicska-féle házban

az igazgatóság.

Figyelem.

2000 korona kiházasítási segély 3 évi tagság után 14—15 éves leányoknak.

2000 korona tőke 30 évi tagság után 15 évestől feljebb, akár leány-, akár férfi számára; vagy.

50 korona havi segély 3 évi tagság után szerencsétlenség esetén. Bővebb felvilágosítást nyújt és felvételeket eszközöl:

Cirbus József

az eszéki kölcsönös segélyező szövetkezet titkára Szentesen. I. ker. Nyiri-utca 16. szám alatti lakásán. Ügynöknek hölgyek is felvétetnek

Üzletvezető

kerestetik a »Szentesi Általános Népkör«-be. A feltételek megtudhatók Turi János bognárnál, vagy Varga József sertéskereskedőnél. Pályázatok beadhatók folyó évi február hó 1-ig az elnökhöz címezve.

Gyuritska Gábor
elnök.

Fontos minden úri embernek!

Nagy vagyonmegtakarítás

érhető el a szabályozható önműködő nadrág feszítő készülékkel, melyet minden felöltöző, ruháját gondozó takarékos úri ember használ. 8993

Egy Molnár-féle ruhaakasztó nadrág és teljes öltönyök számára 1 korona.

Magyarországi főelárusító

GEITTNER és RAUSCH

főherc. udvari szállító

Budapest, VI. Andrassy-út 8.

Vidékre csakis utánvét mellett küldetnek.

Fényképnagyításokat

akármilyen fénykép után a legszebb kivitelben 55 — 68 cm. nagyságú

diszes passepartoutban 5 Koronáért

olajban színesen 10 koronáért

küldünk bérmentve csomagolással együtt

A kép teljes hasonlatosságáért
.. szavatolunk ..

„RAFAEL” fényképnagyító és
festészeti műterem

Budapest, VII., Rottenbillern. 28.

! Képviselek mindenütt felvétetnek !

4% Olcsó pénz! 4%

Legkedvezőbb kölcsön! Legolcsóbb pénz!

Aki kölcsönt akar felvenni vagy drága kamatú kölcsönét

4%-os kamatú

kölcsönrelőhajtja kicserélni forduljon bizalommal hozzánk, hol

 dijtalanul

közvetítjük. — Bővebb felvilágosítást teljesen díjmentesen ad

Löwy és Lengyel

Szentes

Báró Harucker-utca (uj csendőrlaktanya mellett) vagy lapunk kiadóhivatala Mindszenten.

4% Olcsó pénz! 4%

Az

Alföldi Hirlap

5000

példányban jelenik meg.

Hirdetések közlésére a legcélszerűbb.

Elado bor Csongrádon.

Szivák Gergelynek Csongrádon (Ferencz József-utca 47 szám alatt) kitűnő minőségű siller-bora van eladó, körülbelül 20—25 hektóliter. — Legokosabb mindjárt megkóstolni a fenti számú háznál.

Csongrádi bor!

Hektóliterenként, bármily mennyiségbe, kitűnő jó szín tiszta bor kapható Simkó Mihály bortermelőnél Csongrádon Kossuth Ferenc-utca 41 szám alatt.

Hirdetmény.

Az „**Alföldi Hirlap**“ ezen száma is 5000 példányban dús terjedelemben jelent meg. — Ugyan ilyen számban és terjedelemben fog az egész január hóban megjelenni.

Az „**Alföldi Hirlap**“ az egész magyar alföldön a közönség minden rétegében el van terjedve, tehát hirdetésekre a vidéki lapok közül, legjobban ajánlható.

A magyar ipar és kereskedelem érdeke, hogy kövesse a művelt külföld példáját.

Forduljunk a reklámhoz és hirdessünk!

Hirdetési árainkat a lehető legolcsóbbra szabtuk azért is, hogy módot nyujtsunk kereskedőink és iparosainknak arra, hogy minél sűrűbben hirdethessék ipari cikkeiket, hogy minél inkább kiszoríthassuk az osztrák és a külföldi áruk és cikkeket a magyar piacról.

Hogy a pénzünkkel ne a külföldet gazdagítsuk, hanem a magyar ipar és kereskedelem emelésével azt itthon tarthassuk az egyedüli út, mód és eszköz az, hogy:

Hirdessünk!

Erre a célra legalkalmasabb az „**Alföldi Hirlap**“!

Kérjük még a hazafias magyar közönséget arra is, hogy támogassa lapunkat anyagilag azzal, hogy arra negyed évenként 2 koronájával előfizessen.

Az „**Alföldi Hirlap**“ bővebb terjedelemben jelenik meg hetenként, mint bármely más vidéki lap.

Munkatársakul sikerült megnyernünk több neves előkelő és jó tollú országgyűlési képviselőt és az alföld legkiválóbb egyéniségeit.

Az „**Alföldi Hirlap**“ nem helyi lap, hanem a magyar alföld lapja. Ez okból az alföld összes község és városaiban vannak és lesznek levelezőink, kik bennünket az ottani eseményekről és közügyi dolgokról értesíteni fognak.

Az „**Alföldi Hirlap**“ az országos politikai küzdelmeken felül, küzdeni fog az alföldi vármegyék, város és községek helyi érdekeiért és annak, mindenkor igaz és hű szószólója fog lenni.

Mindanyiónk, a közügyek, a nagyközönség érdeke az, hogy lapunk fenállása biztosíttassék.

Bizunk a hazafias közönség támogatásában!

A kiadóhivatal.